
Studentky FHS na MIT

Studují na bakaláři na FHS, zajímá je historie a koncem května se vrátily z pobytu na Massachusettském technologickém institutu (MIT). Miranda Patricia Martínez Elton (1. ročník, Liberal Arts and Humanities) a Lucie Kalabisová (2. ročník, Studium humanitní vzdělanosti) se v rámci projektu „Institutional Data Shaping Digital History“ účastnily na MIT čtyřdenního workshopu. Jde o první spolupráci studujících FHS s touto institucí. Projekt vedou doktor Jan Vondráček z Masarykova ústavu a archivu AV ČR a doktor Kurt Fendt z MIT. Cílem je vyvinout software, jakýsi digitální archiv a zároveň „pomocníka“, který historikům usnadní práci.

Prozkoumat nové možnosti využití digitálních technologií

Poprvé se tým z MIT a naše studentky potkaly v lednu 2023, když „česká strana“ hostila workshop ve Vile Lanna. „Projekt spočívá v digitalizaci archivu, konkrétně se zabýváme spisy z období Protektorátu z okresu Kladno, což je materiál, se kterým doktor Vondráček pracoval v rámci své disertace. Napřed bylo potřeba znovu nafotit všechny prameny a vyčistit je. V druhé fázi projektu spolupracujeme s lidmi z MIT na softwaru, který nejen pomůže materiál uspořádat, ale dokáže také propojit jednotlivé zákony či vyhlášky s případovými spisy, které se k nim vztahují,“ vysvětluje Kalabisová.

Zatím je páteří projektu případová studie, která se týká právě politického okresu Kladno v době Protektorátu Čechy a Morava. Časem možná bude software použitelný i pro další archivy, teď je ale hlavním cílem prozkoumat nové digitální možnosti a způsoby práce se zdroji a vytváření know-how, dodávají Martínez Elton a Vondráček. Výsledky dosavadní práce budou vedoucí projektu prezentovat na říjnové German Studies Annual Conference v Montréalu.

I „roboty“ je třeba odměňovat

Oba odborné týmy využívají i dnes široce rozšířený ChatGPT. Pomáhá jim „vzobávat“ vybrané informace a filtrovat potřebné dokumenty. Aby dobře fungoval a efektivně zpracovával velké množství spisů, je třeba ho i chválit. „Musíme ho odměňovat,“ smějí se studentky, „říkáme mu, že je velmi nápomocný historik – asistent (*helpful historian assistant*).“

Úžasná zkušenost a příležitost

Obě studentky hovoří o projektu s velkým nadšením. Výjezd do USA i spolupráci s kolegy a kolegyněmi z MIT považují za výbornou zkušenost.

„Teď, když o tom mám konečně prostor přemýšlet, uvědomuju si, jak mě účast na mezinárodním projektu změnila. Naprosto skvělá je zkušenost práce v týmu rozkročeném mezi tolik rozdílná odvětví. Oba workshopy byly úžasné,“ svěříje se Kalabisová.

Jako velkou „školu“ vnímá zkušenost i Martínez Elton: „Napřed jsem na sebe kladla velké nároky, dolehl na mě význam instituce, jakou MIT je. Přišla jsem ale na to, že je v pořádku něco nevědět. Takový byl přístup každého, s kým jsme na MIT pracovali. Chtěli pomoci, vysvětlit a spolupracovat, protože se všichni učíme od sebe navzájem.“
Pro FHS zpracovala Martina Plass, studentka magisterského oboru Filosofie v kontextu humanitních věd.

13. 6. 2023